

Kvalitetsrapport

Västanforsområdet, läsåret 2023/2024

Förskolan Ugglan
Förskolan Rosen

Innehållsförteckning

Västanforsområdet, läsåret 2023/2024	1
Förskolan Ugglan	1
Förskolan Rosen.....	1
Innehållsförteckning	2
Organisation.....	3
Ekonomiska konsekvenser	3
Verksamhetens förutsättningar	4
Personal	4
Förskoleavdelningens mål är att ha två förskollärare och en barnskötare per avdelning.....	4
Lärarnas utbildning Andel (%) årsarbetare/heltidstjänst med pedagogisk högskoleutbildning/- examen.....	4
Övrig personal.....	5
Påverkansfaktorer	5
Materiella resurser	5
Årets händelser	7
Resultat.....	9
Analys	9
Framtiden	10

Organisation

Förskolans ledningsgrupp består av verksamhetschef, administrativ assistent, administratör, två specialpedagoger samt fyra rektorer som ansvarar för varsitt förskoleområde.

Västanfors förskoleområde består av två förskolor; Rosen och Ugglan.

Förskolan Rosen består av sex avdelningar, varav tre avdelningar med barn i åldern 1–3 år och tre avdelningar med barn i åldern 3–5 år. Förskolan Ugglan består av fyra avdelningar, varav två avdelningar med barn i åldern 1–3 år och två avdelningar med barn i åldern 3–5 år.

Västanforsområdets förskolor ligger i villaområden med närhet till skog, simbad (ett grönområde vid vattnet med tillgång till grillplats), idrottsplats med skridskoåkning vintertid, Mariaskolan samt Centralstationen.

I rektors roll ingår att vara en pedagogisk ledare och att utföra administrativt arbete. Rektor har det övergripande ansvaret för att verksamheten bedrivs i enlighet med målen i läroplanen och skollagen. Rektor ansvarar också för det systematiska kvalitetsarbetet på förskolan, samt för den psykosociala och fysiska arbetsmiljön. Rektor ansvarar och genomför medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar, föräldraråd, informationsmöte med nya vårdnadshavare och samverkar med de fackliga representanterna. Rektorena och verksamhetschefen träffas regelbundet för att diskutera gemensamma mål och regler för att behålla samsynen på förskolorna och för att sträva mot en likvärdig förskola.

Ekonomiska konsekvenser

Budgetansvaret ligger hos rektor. Vissa delar av budgeten, som till exempel kostnader för tolk, viss kompetensutveckling, resurspersoner och inventarier ligger i en central budget för förskolorna och fördelas enligt överenskommelse i ledningsgruppen efter behov.

Förskolorna har en ekonomisamordnare som sammankallar ekonomigruppen på förskolan. Ekonomigruppen består av en medarbetare per avdelning som tillsammans ser över behov och önskemål vid inköp på respektive förskola, både till inne- och utemiljöer. Gruppen träffas vid behov och ansvarar för inköp till både egen avdelning och gemensamt. Västanforsområdet har ett förråd för pedagogiskt förbrukningsmaterial på respektive förskola som alla har tillgång till. Genom samsyn uppnås bättre utnyttjande av resurser. Alla på förskolan är ansvariga för att ekonomin hålls inom de ramar som ges. Förskolan Solängen stängde vid terminsslut och material och möbler fördelades på de andra förskolorna.

En omfördelning av budgetmedel och kostnader från förskolans centrala budget till respektive rektorsområde har genomförts. Vissa kostnader har följts av extra tilldelning i budget, till exempel för företagshälsovård, och vissa kostnader har tillkommit, till exempel personalkaffe samt kostnad för utbildning i grundläggande brandskydd och hjärt- och lungräddning. Ökningen av kostnader på i stort sett samma budget som föregående år innebär att utrymmet för köp av pedagogiskt material, förändringar i miljön, litteratur med mera minskar. Verksamheten strävar efter att handla inom avtal.

Verksamhetens förutsättningar

Personal

Förskoleavdelningens mål är att ha två förskollärare och en barnskötare per avdelning

Västanforsområdet:

Förskoleenhet	Personalkategori	Antal i dagsläget
Rosen	Förskollärare	7
	Barnskötare	11
Ugglan	Förskollärare	5
	Barnskötare	7
Västanforsområdet sammantaget	Förskollärare	12
	Barnskötare	18

Lärarnas utbildning

Andel (procent) årsarbetare/heltidstjänst med pedagogisk högskoleutbildning/- examen

Riktvärdet med två förskollärare per avdelning är 66,3 procent

År	Förskola	Procent
2022	Rosen	44
	Ugglan	33
2023	Rosen	38
	Ugglan	41
2024	Rosen	38
	Ugglan	41

Personaltäthet

Redovisade uppgifter hämtas 15 september och 15 maj varje år.

Antal inskrivna barn per årsarbetare

Förskola	HT 2022	VT 2023	HT 2023	VT 2024
Rosen	4,4	5,5	4,7	5,6
Ugglan	5	5,7	5	5,5
Västanforsområdet	4,6	5,6	4,8	5,5

Övrig personal

Administrativ assistent till rektor 25 procent

En resursassistent, 100 procent, på Rosen

En resursassistent, 50 procent, på Rosen

En resursassistent, 75 procent, på Ugglan på senare halvan av vårterminen

Tre tillsvidareanställda vikarier i pool, 100 procent, ska finnas stationerade i Västanforsområdet och täcker upp där behov finns på båda förskolorna.

Språkassistenter på vissa språk, vid behov.

En måltidspersonal, 100 procent, på förskolan Rosen, anställd av kostservice

En måltidspersonal, 75 procent, på förskolan Ugglan, anställd av kostservice

Lokalvårdare, anställda av NVK, på Ugglan och Rosen.

Påverkansfaktorer

Förskolan Solängen stängdes i juni 2024 och förskolan Rosen tog emot flertalet av barnen som gått på Solängen. Det medförde många extra samtal innan överskolning, mellan ny och gammal personal och vårdnadshavare. Många av de nya barnen skolades över innan de gick på sommarledighet, då avdelningens befintliga barn fortfarande var närvarande. Personal från Solängen var med barnen på Rosen under överskolningen. Att barnen från Solängen tillkom innebär att färre barn på förskolan Rosen har möjlighet att flytta från 1-3 årsavdelning till 3-5 årsavdelning då antalet tillgängliga platser på dessa avdelningar minskat. Det i sin tur leder till att färre nya barn kan beredas plats på förskolan Rosen, då fler barn är kvar på 1-3 årsavdelningarna.

Hög frånvaro bland personal av olika anledningar påverkar verksamheten; Nedsättning i tid, sjukdom/sjukskrivning under kortare och längre perioder, vård av barn, studier, semester där vissa har semesterväxling som ger fler semesterdagar, föräldraledighet och annan frånvaro del av dag. Detta är naturliga orsaker till frånvaro samt att studier är positiva orsaker till frånvaro.

Nedsättning i tid, föräldraledighet och semester är lagstadgade rättigheter till frånvaro.

Frånvaro av alla dessa orsaker ger ökade vikariekostnader.

Materiella resurser

Alla avdelningar har en bärbar dator. Gruppkonton har tagits bort, men all personal har fått behörighet för att kunna komma åt gemensam dokumentation som skyddas enligt GDPR. Alla förskolor har tillgång till trådlöst nätverk, som dock krånglar en del.

Lärplattor till barnen togs bort dels utifrån debatt om skärmtid för små barn. Varje medarbetare har varsin lärplatta för dokumentation och systematiskt kvalitetsarbete som också används i undervisningssituationer.

Projektorer och projektordukar finns på varje avdelning för att lättare kunna använda dator och lärplatta i undervisningssyfte. Alla avdelningar har Apple-TV för att förenkla för barn och vuxna att söka information via dator, lärplatta och projektor.

Till förskolorna Rosen och Ugglan har andra teknikmaterial såsom Bluebots och förstoringsägg, Makey Makey och Sphero köpts in.

Inom Västanforsområdets förskolor samordnas inköp för att kunna satsa på något dyrare, större lärandematerial som sedan roterar på avdelningarna. Gammalt blir nytt när verksamheten inte har haft det på ett tag. Möbler och material från förskolan Solängen har tillförts övriga förskolor.

För att arbeta med förtydligande pedagogik har varje avdelning två bildramar, en i tamburen och en inne på avdelningen. Bildramarna ska ha bilder som visar hur en dag ser ut. Varje avdelning har tillgång till ett bildstödsprogram som förenklar arbetet med att ta fram och skriva ut bilder till verksamheten.

Förskoleavdelningen använder språkmaterialet som tidigare köpts in till samtliga förskolor, så som handledning till *Före Bornholmsmodellen*, *Familjen Kippin*, språkpåsar, matematikmaterial och praxisalfabetet.

Insatser för bättre ljudvolym i lokalerna görs fortlöpande. Ljudabsorberande tavlor finns på samtliga avdelningar och har kompletterats i gemensamma utrymmen som används för samtal. Samtliga matbord har ljudabsorberande yta samt att möbeltassar ska sättas på när nya stolar köps in.

En medarbetare på Rosen samordnar provning av arbetskläder för vikarier för hela förskoleavdelningen, vilket underlättar för alla rektorer. Arbetskläder har köpts in för komplettering av vissa storlekar till förrådet. Klädförrådet har byggts om för att få mer plats för förvaring av arbetskläder och utvidgats till del av två omklädningsrum på förskolan Rosen.

Förskolan Rosen: Lokalerna är väl utformade för samarbete mellan avdelningarna. Dörrar finns mellan avdelningarna i lokalerna, inte bara med ingång från tamburerna. Öppna dörrar underlättar möjligheten för att hjälpa till vid behov. Mellan två av avdelningarna finns en vikhvägg mellan lekhallarna som kan dras undan så att det blir en stor lekhall av två mindre. Den stora lekhallen används vid aktiviteter där flera avdelningar på förskolan deltar, på arbetsplatsträffar, möten med vårdnadshavare eller utbildningstillfällen.

Alla avdelningar har ett arbetsrum för personal som delas med grannavdelningen. Det möjliggör samarbete och kollegialt lärande samt en närhet till avdelningen från arbetsrummet,

vilket kan frigöra extra spontan planeringstid då personalen snabbt kan finnas behjälplig på avdelningen vid behov.

Utemiljön består av tre olika gårdar. De olika gårdarna är anpassade till lek för barn i åldrarna 1–5 år. Under förra årets besiktning av lekmiljöer utomhus blev lekställningen utanför avdelningarna Sälen och Valen klassat som ett A-fel och fick därmed inte användas. På förskolans begäran togs lekställningen bort av NVK då det var svårt att hålla den avstängd när alla barn var utomhus. Förskolan har informerats om att den ska ersättas under våren 2024, men arbetet har inte påbörjats ännu. Alla tre gårdarna har ett solskydd över sandlådan och markiser finns på de avdelningar som är mest solbelysta, vilket förbättrar innemiljön.

En avdelning har ett utesov där barnen sover ute året runt. Barn och medarbetare har nära till skogsområden, parkområden, lekplatser och Västanfors IP där det finns möjlighet till skridskoåkning under säsong.

I ett av de gemensamma rummen på förskolan finns ett bibliotek. Verksamheten försöker kontinuerligt att köpa in och fylla på med nya och aktuella böcker. Alla barn kan låna böcker till sin avdelning eller dröja sig kvar och läsa i förskolans bibliotek.

Förskolan Ugglan: Lokalernas utformning är bra och de gemensamma lekhallarna mellan 1–3-årsavdelningarna och 3–5-årsavdelningarna används gemensamt av barn och vuxna från båda avdelningarna. Detta leder till att medarbetare och barn lär känna varandra inför överlämning och underlättar samarbetet avdelningarna emellan. Förskolan har ett gemensamt arbetsrum där personalen kan sitta tillsammans på sin planeringstid, för bättre arbetsmiljö och samarbete samt kollegialt lärande.

Utemiljön består av en stor gemensam gård, med lekredskap anpassade för alla barn, dock finns mer lekredskap som riktar sig till de äldre barnen än de yngre barnen.

Barn och medarbetare har tillgång till skog och andra naturområden alldeles utanför förskolans gård, Västanfors IP där man kan åka skridskor under vinterhalvåret samt lekplatser inom gångavstånd. Förskolan har två utesovplatser för de barn som sover på förskolan. En positiv aspekt av det är att alla rum går att använda hela dagarna för barnen som inte sover. Ugglan har solskydd över en av sandlådorna och två avdelningar har markiser för att därmed förbättra deras innemiljö.

Ugglan har ett gemensamt bibliotek på förskolan. Skänkta och köpta böcker samt böcker från Kulturrådet har fyllt boklådor och bokhyllor. Miljön runt böckerna är utformad för att göra den mer inspirerande och lockande för barnen som går dit och lånar böcker.

Årets händelser

En förskollärare från Västanforsområdet har utbildats som SKUA-handledare (språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt).

Rektor har organiserat för gruppdiskussioner med blandade grupper från förskolorna Rosen och Ugglan kring *Mångfaldens förskola* under planeringsdagar och arbetsplatsträffar. Alla arbetsplatsträffar har genomförts gemensamt med samtlig personal från båda förskolorna.

Fyra tillsvidareanställda barnskötare i Västanforsområdet kombinerar arbete med förskollärarstudier. Både på förskolan Rosen och Ugglan tas förskollärarstudenter emot för verksamhetsförlagd utbildning, VFU. Fyra medarbetare i Västanforsområdet har gått handledarutbildning och tar emot VFU-studenter.

TMO-utbildning (traumamedveten omsorg) har genomförts för ytterligare två personer under året. Utbildningen leds av Rädda Barnen och består av fem tillfällen fördelade på sex dagar. I Västanforsområdet har minst en medarbetare per avdelning genomfört Rädda Barnens utbildningsinsats.

Det nya underlaget för utvecklingssamtal som används i samtal med vårdnadshavare för alla barn i förskolan samt vid övergång till förskoleklass har utvärderats. Resultatet av utvärderingen var positivt och inga ändringar gjordes. Utvärderingen ledde till start för samverkan mellan personal i förskola och förskoleklass. Ett nätverksmöte genomfördes under vårterminen där diskussioner utgick från underlaget och utvärderingen.

Fagersta drabbades av ett utbrott av afrikansk svinpest och förskolornas barn och personal, liksom alla medborgare i Fagersta, fick inte vistas i skogen. Verksamheten kunde ändå planera för fortsatt regelbunden utevistelse ute på gården, i vissa promenadstråk och på lekplatser. Barn och personal gick på många promenader i närområdet under året.

Många barns vårdnadshavare valde att byta till förskolan Rosen när förskolan Solängen stängde. Både förskolan Rosen och Ugglan fick ta emot möbler från förskolan Solängen; bland annat klädskap till Rosens personal och bokhyllor till båda förskolornas bibliotek.

Kvalitetsdialog har för första gången genomförts på förskolorna. Ett samtal mellan personal, rektor, verksamhetschefer samt utbildningschef. Dialogen synliggjorde vad Västanforsområdet gör bra samt områdets utvecklingsområden. På efterföljande uppföljning tog rektor till sig att verksamheten måste komma ihåg att ”fira” framgångar. På planeringsdagarna i maj användes en metod som kallas EPA (Enskilt, Par, Alla); först enskilt, sedan i par och till sist alla i stor grupp lyfte vad som åstadkommit under året.

Under höstterminen 2023 planerade och genomförde IKT-gruppen en workshop på förskolan Rosen för samtliga medarbetare i Fagersta Kommuns förskolor. Några politiker besökte också workshopen som bestod av ett flertal stationer där man visade och fick prova olika sätt att arbeta med de digitala verktyg som används på förskolorna i Fagersta.

En uppstartsträff för ett nätverkande och samverkan kring föräldraskapsstöd genomfördes under vårterminen. I samverkan ingår utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen samt Stöd och Styrning.

Resultat

Utbildningsinsatsen kring litteraturen *Mångfaldens förskola* har startat upp. Arbetet genomförs genom moduler. All personal läser ett kapitel i boken och skriver en läslogg där man reflekterar över vad man särskilt vill lyfta fram ur det man läst. På planeringsdagar och arbetsplatsträffar diskuterar man i grupper kring var och ens läslogg och reflekterar tillsammans. Man pratar om vilka aktiviteter man kan planera för och genomföra i verksamheten kopplat till det kapitel-innehåll man läser just då.

En ökad medvetenhet om språkutveckling börjar synas, i både miljöer, i kollegiala diskussioner, i undervisningssituationer och i det systematiska kvalitetsarbetet. Personal har förändrat sitt språkbruk, hur man tänker kring barns språk och språkutveckling och hur verksamheten kan planera för att stötta och utveckla vidare.

Personal som studerar till förskollärare ökar sin kompetens som de sedan kan tillföra och sprida i verksamheten när de arbetar eller genomför VFU (verksamhetsförlagd utbildning.)

Många medarbetare har genomfört utbildningen TMO- Traumamedveten omsorg. TMO-utbildade medarbetare träffas i ett nätverk inom Västansforsområdet två gånger per termin tillsammans med rektor. Då revideras handlingsplanen för TMO som framtagits för att ständigt hålla arbetet med TMO aktuellt och levande. Nätverket reviderar också planen för *Aktiva åtgärder* där TMO ingår för att koppla ihop olika områden som verksamheten arbetar med.

Det nya samtalsunderlaget som används vid samtal med vårdnadshavare har fått mycket positiv respons från både vårdnadshavare, personal i förskola samt personal i förskoleklass. Underlaget ger en helhetsbild av barnens utveckling med fokus på lärande och förmågor istället för personliga egenskaper.

Analys

Arbetet med *Mångfaldens förskola* upplevs positivt, vilket troligtvis beror på att all personal deltar, oavsett utbildning eller erfarenhet. Grupper med personal från båda förskolorna och alla avdelningar blandas, vilket ger fler nya inputs till var och en. Genom att hela tiden koppla till aktiviteter och verksamhet blir det teoretiska omvandlat till praktik. Man gör det man läser. Rektor får feedback av många medarbetare kring hur det uppskattas att prata med kollegor som man inte träffar varje dag. Eftersom grupperna är desamma vid alla träffar blir man trygg i gruppen och bidrar mer och mer i diskussioner och erfarenhetsutbyte. Utbildningsinsatsen är också planerad under flera år, vilket gör att verksamheten inte behöver skynda igenom utan ta tiden som behövs för det kollegiala lärandet tillsammans. Rektor träffar regelbundet processledarna som leder diskussionerna i grupperna. Det visar att arbetet är viktigt, ges tid och följs upp och planeras i nära koppling med de som leder sina kollegor. Processledarna får också en trygghet i att ytterligare reflektera tillsammans med de andra processledarna, och därigenom hjälpa och stötta varandra.

Arbetet utgår från pedagogiska diskussioner men bidrar också till en bättre arbetsmiljö. Båda förskolorna har blivit ett VI, ett område istället för två separata förskolor. Det kollegiala utbytet mellan personal från båda förskolorna leder till utveckling. Man får ta del av många fler tankar,

idéer och kunskap samt berika sig själv genom andra. Ökad trivsel ger större arbetsglädje, alla vill delta och gör det inspirerat. När man berättar för andra och lyfter sin egen verksamhet får man bekräftelse på vad man gör bra. En god arbetsmiljö bidrar till en ökad kvalitet.

Traumamedveten omsorg är ett sätt att möta och förhålla sig till barn och vuxna. Det underlättar när många har den kompetens som utbildningen ger för att bättre sträva mot och arbeta för barnens bästa. Inom förskolan är alla *viktiga vuxna* som möter barnen många dagar och ska de få de att känna sig trygga. Trygga barn lär sig saker. Att ha ett nätverk där det diskuteras och revideras gemensamma handlingsplaner säkerställer att alla följer de överenskomna riktlinjerna som fastställts. Alla har en möjlighet till delaktighet.

Möjligheten att kombinera arbete och studier är ett framgångsrecept. Möjligheten att få behålla de medarbetarna som redan har en anställning i kommunen när de har utbildats till förskollärare ökar.

Det nya samtalsunderlaget ger ökad kvalitet på samtalen när det är ett och samma underlag alla arbetar med. Alla vårdnadshavare har liknande samtal. Underlaget kommer med tydliga instruktioner om hur det ska användas, vilket gör det mer likvärdigt. Vårdnadshavare känner igen samtalsunderlag oberoende av vilken förskola de har barnen på. Många avdelningar i Västanforsområdet genomför numera sina samtal utan att barnen närvarar. Det gör det lättare för alla att samtala om allt samt att vårdnadshavarna kan fokusera på samtalet. Vårdnadshavare upplever att de får en helhetsbild av sina barns vistelse på förskolan och den utveckling som sker. Man kommer överens om framåtsyftande arbete som följs upp vid nästa samtal.

Framtiden

Fokus kommer under kommande år att vara på språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. Den förskollärare som utbildat sig till SKUA-utvecklare kommer handleda kollegor på uppdrag av rektor. SKUA-utvecklaren kommer arbeta tillsammans med en avdelning åt gången, över tid. Språket ligger också i fokus genom det fortsatta arbetet med modulerna kring litteraturen *Mångfaldens förskola*. På planeringsdagar och arbetsplatsträffar kommer all personal fortsätta att arbeta i grupper med läsning, läsloggar, reflektion samt att prova i verksamheten.

I arbetet med Föräldraskapsstöd ska varje verksamhet planera och genomföra en aktivitet. I Västanforsområdet kommer *Familjeteamet* att bjudas in till familjekvällarna i september för att presentera sig för alla vårdnadshavare.

Medarbetarna som studerar till förskollärare fortsätter sina studier och studenter genomför VFU på båda förskolorna.

Fler nätverksträffar mellan personal i förskola och förskoleklass planeras för samverkan för att ge så bra förutsättningar som möjligt för vidare skolgång och bra studieresultat.

Arbetsmiljöarbetet fortsätter. Arbetsmiljömålen för respektive förskola har utvärderats och nya ska upprättas för kommande år.

Ny rektor för Per Olsområdet tillträdde i juni och rektor i Västanforsområdet är mentor åt denne.
Tid för handledning och frågor planeras in regelbundet.

Fagersta, 2024-09-25

Anna-Maja Holst

Rektor